

de patiënt daarmee is behandeld, vraagt men dan bij het R.G.V. een invoer- en betalingsvergunning, teneinde zijn schuld in Amerika te kunnen voldoen. Ik maak er op attent, dat deze gang van zaken volkomen onjuist is en in de toekomst vermeden dient te worden, aangezien het aldus verkregen streptomycine meestal tweemaal zoveel deviezen kost als via de handel verkregen streptomycine.

De medicus, dië een patiënt heeft, die zijns inziens voor behandeling met streptomycine in aanmerking komt, dient zich in verbinding te stellen met het Staats-toezicht op de Volksgezondheid (Tel. 182640, den Haag). Deze instantie zal, indien zij daartoe aanleiding vindt, het R.G.V. verzoeken de pharmaceutische groot-handelaren opdracht te geven een bepaalde hoeveelheid aan den medicus te doen afleveren.

De voorraadspositie van streptomycine is voorsnog zeer precair, niet slechts in verband met de deviezenschaarste, doch vooral door de betrekkelijk geringe leveringsmogelijkheden van het buitenland.

Ik moge den artsen nadrukkelijk verzoeken bovenomschreven handelwijze strikt in acht te nemen.

Amsterdam, 2 Mei 1937

J. W. BIRZA,

*directeur van het Rijksbureau voor
genees- en verbandmiddelen*

TOEDIENING VAN WONDEROLIE

De vermelding in dit *Tijdschrift*, II, No. 17, bladzijde 1027, van enige Belgische methodes van toediening van wonderolie wijst er op, dat het innemen van wonderolie nog steeds een probleem vormt in de dagelijkse practijksleur. Onder de methodes wordt genoemd het innemen tussen twee slokken sinaasappelsap, waarbij de tweede slok toch nog een zodanige zelfoverwinning vereist, dat ze zeker niet genomen zal worden door een patiënt, die het belangwekkend vindt te beweren „reeds misselijk te worden bij het horen van de naam”. Het bovenstaande herinnert mij aan een methode, waarvan ik in de practijk veel plezier heb gehad en die ik tijdens mijn klinisch assistentschap leerde van de hoofdverpleegster SLATERUS. Zij bestaat hierin, dat het sap van een halve sinaasappel wordt uitgeperst in een borrelglasje met platte bodem, de binnenkant en de rand van het glasje worden zorgvuldig bevochtigd met het sap, op het sapplasje wordt nu voorzichtig een lepel wonderolie gedeponeerd en het geheel bedekt met het sap van de andere sinaasappelhelft, waarbij door verschil in de oppervlaktespanningen de wonderolie door het sap wordt omhuld. In dezen vorm wordt het ingenomen. Bij patiënten, die geen flauw vermoeden mochten hebben, dat zij wonderolie toegediend kregen, gaf ik met groot succes een emulsie met pulvis gummi arabicum en aqua laurocerosi als corrigens.

Als een staaltje welke nietigheden de keuze van medicus of de verandering van huisdokter kunnen bepalen, herinner ik me dat ik destijds het twijfelachtige voorrecht genoot als huisarts te worden gekozen bij een paar psychopathische families, nadat zij vernomen hadden, dat ik een hysterisch familielid met mijn wonderolie-methode had beetgenomen.

Culemborg, 6 Mei 1947

J. HOCKE HOOGENBOOM

PRIMAIRE ATYPISCHE PNEUMONIE EN LONGINFILTRATEN MET POSITIEVE REACTIE VAN WASSERMANN

Bij het schrijven van bovengenoemd samenvattend overzicht (*N. T. v. G.* 22 Maart 1947) had ik in de literatuur enige mededelingen gevonden, dat de primaire atypische pneumonie in haar klinisch beloop overeenkomst toont met de Q-koorts, een ziekte, die voor het eerst in Queensland (Australië) is waargenomen. Ook bij haar vindt men het beeld van „griep” en slechts bij het röntgenonderzoek longinfiltraten.

Daar verder slechts in Amerika enkele sporadische gevallen van deze laatste aandoening waren aangetroffen, waaronder een laboratoriuminfectie, en alle schrijvers, die een onderzoek hadden ingesteld naar de oorzaak van de primaire atypische

pneumonie, het eens waren, dat deze niet door de *Rickettsia burneti* of *diaporica*, de verwekker van de Q-koorts, werd veroorzaakt, heb ik deze mededelingen niet in het samenvattend overzicht verwerkt.

Thans is echter gebleken, dat de Q-koorts van groter belang is, dan ik aanvankelijk gedacht heb. Zij heeft in ernstige mate geheerst onder de oorlog voerende troepen in Griekenland en onlangs werd een explosie beschreven in een vleesfabriek in Texas (Amerika). De diagnose kan uitsluitend worden gesteld door het aantonen van de *Rickettsia*, in het bloed tijdens de koortsperiode, wat zelden gelukt, of door agglutinatie- en complementbindingsreacties tijdens de reconvalescentie.

Uitvoerige literaturopgaven over deze nieuwe ziekte vindt men in artikelen van IRONS en medewerkers (*J. A. M. A.*, 22 Maart 1947) en in een overzicht van E. BRUMPT (*Presse médicale*, 1 en 8 Februari 1947).

Utrecht, 5 Mei 1947

P. D. STIBBE

PENICILLINE-INTOXICATIE

Mag ik collega VAN SCHOUWEN attent maken op het artikel van KOLB en GRAY in de *J. A. M. A.*, dl. 132, nr. 6 blz. 383, getiteld: Periferal neuritis as a complication of penicillin therapy, waar 7 dergelijke gevallen van toxische neuritis uitvoerig gedocumenteerd worden beschreven? We kunnen moeilijk aannemen, dat al deze gevallen, niettegenstaande uitdrukkelijke verklaring van het tegendeel door de schrijvers, toch op een technische fout bij de injectie zouden berusten. Dit ware de twijfel te ver gedreven!

Ook bij mijn patiënten, die uiteraard niet door mij als neuroloog zelf werden ingespoten, maar omtrent wie betrouwbare gegevens werden verkregen van collega's, kan beschadiging van de zenuw uitgesloten worden geacht.

Wanneer een waarneming zich meermalen herhaalt, kan men haar niet als toevalligheid beschouwen.

Nijmegen, 9 Mei 1947

J. A. TH. LIGTERINK

BERICHTEN

BUITENLAND

WERELDBERICHTEN. — HET WERKPROGRAMMA VAN DE GEZONDHEIDSORGANISATIE. Blijkens een te Genève verstrekt persbericht heeft de Interim-commissie van 's Werelds Gezondheidsorganisatie, die van 31 Maart tot 13 April te Genève bijeenkwam, besloten de bestrijding van geslachtsziekten, kindersterfte en influenza boven aan de lijst der internationale bemoeiingen te plaatsen. Op het in Juli te Kopenhagen te houden internationale Congres voor Microbiologie zal het secretariaat der Interim-commissie propaganda maken voor de toepassing van een uit influenzavirus bereid vaccine en voor het aanleggen van voorraden der chemotherapeutica, die ter behandeling van influenzapneumoniën dienen.

BELGIË. — DE SPELLING 1946. Prof. R. SCHOCKAERT te Leuven betreurt in *Palfijn* (Januari 1947) dat de lange e-klank (in het Frans aangeduid met een accent aigu: é) ter gelegenheid van de nieuwe spelling niet door een verdubbeling van de klinker: ee van de toonloze e wordt onderscheiden. Welke „mindergevoerde" zal zonder haperen lezen, dat „de wezen fabelen declameren in de schaduwen der abelen" of dat „de heren der kastelen, waar veel vogelen nestelen, meinedig, kwasterig of kleinzerig zijn"?

— POKKEN IN DE PROVINCIE LUIK. In de *Revue médicale de Liège* (April 1947) wijst prof. PLUMIER op het voorkomen van alastrim (variola minor) in de provincie Luik. Hij vermeldt niet, of de door hem waargenomen lijders wellicht vroeger tegen pokken waren gevaccineerd. Sinds de ervaringen te Rotterdam (1929) zijn wij in Nederland voorzichtig met de diagnose alastrim.

DENEMARKEN. — PLANNEN VOOR EEN NIEUW ARTSENHUIS. De *Domus*